

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za prava žena i jednakost spolova

2013/2111(INI)

26.11.2013

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o socijalnoj zaštiti za sve, uključujući samozaposlene radnike
(2013/2111(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Marije Cornelissen

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da žene koje odaberu poduzetništvo češće od muškaraca kao glavnu motivaciju navode bolju ravnotežu između posla i privatnog života i/ili ekonomsku potrebu;B.
budući da u mnogo slučajeva omiljena opcija dotične osobe nije samozapošljavanje nego nužnost, zbog nedostatka drugih prilika za rad ili dovoljno fleksibilnih radnih uvjeta za usklađivanje rada i skrbi; budući da su se te okolnosti pogoršale u vrijeme krize, dovodeći do povećanja broja ljudi koji su samozaposleni iz nužde, osobito žena;
- C. budući da su samozaposlene žene u manjini kad je riječ o samozaposlenima, ali za njih je vjerojatnije da će osiromašiti;
- D. budući da se zbog nemogućnosti pristupa odgovarajućim mirovinskim pravima, plaćenom bolovanju, plaćenom godišnjem i drugim oblicima socijalne sigurnosti za samozaposlene pogoršava razlika u plaćama muškaraca i žena, posebno nakon umirovljenja;
- E. budući da sve veći broj samozaposlenih osoba s premalo posla ili s poslom koji je jako slabo plaćen, posebno žena, potpada ispod linije siromaštva, a nisu službeno uvedene kao nezaposlene osobe;
- F. budući da nema pouzdanih, točnih i usporedivih informacija i podataka o situaciji, radnim uvjetima, programima socijalne sigurnosti za kombiniranje rada i skrbi samozaposlenih osoba;
1. naglašava potrebu pružanja bolje univerzalne socijalne i zdravstvene sigurnosti te promicanja socijalnog osiguranja za samozaposlene; poziva države članice da povežu prava na socijalnu sigurnost i na socijalnu zaštitu uz pojedinca, a ne uz ugovor o radu i tako osiguraju dostojanstvenu razinu socijalne zaštite za sve, uključujući samozaposlene i supružnike ili partnere koji sudjeluju u aktivnostima samozaposlenih i ostalih radnika, bez obzira na vrstu njihova ugovora ili status zaposlenja;
2. naglašava činjenicu da dostupni statistički podaci o zapošljavanju žena pokazuju da žene imaju veće izglede za nesigurne poslove te da kod njih postoji veći rizik da dobiju otkaz, što dovodi do toga da su manje zaštićene sustavima socijalne sigurnosti;
3. poziva Komisiju i države članice da osiguraju svim radnicima i samozaposlenim osobama pristup cjeloživotnom učenju preraspodjelom postojećih finansijskih sredstava EU-a i nacionalnih finansijskih sredstava od radnika sa stalnim ugovorima na sve radnike, neovisno o njihovoj vrsti ugovora, te na samozaposlene osobe;
4. naglašava činjenicu da je jaz između zapošljavanja žena i muškaraca u Europi i dalje velik, dok promicanje samozapošljavanja za žene može imati važnu ulogu u smanjenju siromaštva;
5. ističe potrebu za poboljšanjem i transparentnosti sustava socijalne sigurnosti u određenim

državama članicama s ciljem postizanja poštenijih standarda doprinosa samozaposlenih radnika, posebno u vezi s trudnoćom i porodiljnim dopustom;

6. upozorava na to se smanjenjima u proračunu i privatizacijama koje mnoge države članice provode u svojim sustavima javnog zdravlja uništavaju njihovi sustavi socijalne pomoći i dovodi u pitanje pravo na socijalnu zaštitu radnika i građana općenito; posebno žali zbog smanjenja u zdravstvenoj skrbi povezanoj sa spolnosti i reprodukcijom koja posebno pogađaju žene jer se Papa-testovi, mamografije i ginekološki pregledi više ne nude na godišnjoj bazi, nego u dužim vremenskim razmacima;
7. naglašava činjenicu da u nekim državama članicama starenje stanovništva, nizak natalitet i promjenjiva tržišta rada mogu povećati potrebu za hitnim reformiranjem sustava socijalne sigurnosti, uključujući mirovine, kako bi se osigurala njegova održivost; naglašava činjenicu da žene češće uzimaju pauze u karijeri i rade poslove s nepunim radnim vremenom nego muškarci kako bi skrbile o djeci i ostalim uzdržavanicima, što može imati negativan učinak na njihove mirovine i izložiti ih većoj opasnosti od osiromašenja; stoga poziva države članice da ta razdoblja pauza u karijeri smatraju osiguranim razdobljima prilikom uspostavljanja i izračuna mirovinskih prava; naglašava činjenicu da reforme trebaju uključivati socijalne partnere u skladu s nacionalnim pravom i praksom, kao i relevantne dionike, te trebaju biti propisno priopćene građanima;
8. naglašava činjenicu da Direktiva 2010/41/EU o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji se bave djelatnošću u okviru samozapošljavanja zahtijeva od država članica da se suoče sa svim preprekama koje ženama i njihovim supružnicima ili partnerima koje priznaje nacionalno pravo onemogućuju socijalnu zaštitu na koju imaju pravo prema tom nacionalnom pravu;⁹ ističe da bi dulji i bolje plaćeni roditeljski dopust, koji muškarci i žene dijele i koji se smatra poslom s punim radnim vremenom u svrhu pogodnosti socijalne sigurnosti, mogao biti veliki poticaj za povećanje nataliteta;
10. poziva europske socijalne partnere, Komisiju i države članice da razmotre pitanje ovisnog samozapošljavanja i pronađu praktična rješenja, posebno u onim sektorima u kojima su jako važne prekogranične aktivnosti te među osjetljivim skupinama kao što su kućne pomoćnice i radnici s niskom plaćom;
11. poziva države članice na promicanje i olakšavanje samoorganiziranja samozaposlenih osoba, posebno žena, kako bi im se povećale mogućnosti za obranu njihovih zajedničkih interesa;
12. poziva države članice da osiguraju dostupnost pristupačnih ustanova za skrb za djecu i obrazovanje te da osiguraju samozaposlenima jednak pristup javnim službama i relevantnim poreznim ili socijalnim prednostima u području skrbi za djecu;
13. poziva Komisiju da predloži znatnu reviziju Direktive 2010/41/EU o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji se bave djelatnošću u okviru samozapošljavanja radi jamčenja viših standarda za minimalna prava u vezi s porodiljnim dopustom, dopustom za očeve, usvajanjem, dopustom povezanim s djecom i skrbi, i radi toga da države članice budu odgovorne za osiguravanje da samozaposleni radnici imaju pravo na te dopuste u okviru njihovih sustava socijalne sigurnosti; poziva Vijeće na

usvajanje zajedničkog mišljenja o predloženoj reviziji Direktive 92/85/EEZ o uvođenju mјera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnika te radnica koje su nedavno rodile ili doje, koju je odobrio Europski parlament; podsjeća na to da prijedlog koji je Parlament usvojio sadrži važne mјere u tom području koje promiču ravnotežu između posla i privatnog života muškaraca i žena;

14. Poziva države članice da svim radnicima, uključujući samozaposlene radnike i sve supružnike ili partnere koji sudjeluju u njihovim aktivnostima, olakšaju mogućnosti usklađivanja odgovornosti rada i skrbi, uključujući ubrzavanjem provedbe članaka 7. i 8. Direktive 2010/41/EU od 7. srpnja 2010., i pružajući radnicima, na njihov zahtjev, fleksibilnost u pogledu radnog vremena, rada na daljinu i nepunog radnog vremena u svrhu skrbi o maloljetnicima i uzdržavanim osobama, te da to postignu bez gubitka socijalnih naknada za radnike kako bi se izbjeglo da oni zbog nedostatka drugog načina osiguranja fleksibilnosti pribjegnu ovisnom ili neželjenom samozapošljavanju;
15. poziva države članice da donesu zakonodavstvo za sprečavanje pojave „lažnih“ samozaposlenih radnika, što je oblik nesigurnog zapošljavanja koje se posebno odnosi na žene, te potiče socijalne partnere na razmjenu najboljih praksi u pogledu usluga koje se pružaju samozaposlenim radnicima, suzbijajući „lažno“ samozapošljavanje i organizirajući prave samozaposlene radnike;
16. poziva države članice da razviju socijalne politike i socijalne usluge koje pružaju skrb za djecu te skrb za starije i ostale nemoćne osobe kako bi se muškarcima i ženama omogućи nastavak rada ako oni to odaberu;
17. naglašava potrebu za pružanjem prilika za daljnje usavršavanje i prekvalifikaciju zaposlenika, samozaposlenih osoba i onih koji od zaposlene osobe postaju samozaposlene osobe; stoga poziva države članice da uklone prepreke za daljnje usavršavanje i prekvalifikaciju i da promiču cjeloživotno učenje za sve;
18. poziva države članice na jamčenje pristupa liječenju povezanim s fertilitetom i medicinski potpomognutom oplodnjom za žene bez partnera i homoseksualke;
19. poziva Komisiju i države članice da prikupe pouzdane, točne i usporedive podatke po spolu te da pomno prate situaciju i socijalnu zaštitu samozaposlenih kao i trendove na tržištu rada koji utječu na samozaposlenost, između ostalog vrste zapošljavanja, uključujući pitanja o samozapošljavanju u europsku anketu o radnoj snazi.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	26.11.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Regina Bastos, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Antonyia Parvanova, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Kent Johansson, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Zuzana Roithová
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Birgit Collin-Langen, Jill Evans, María Irigoyen Pérez